

КОМІ КОЛХОЗЧИК

ЛЕЗӨ ВКП (6) КОМІ
ОБК. КОМ.
Петё 6-öd во.
Газетлөн доныс гражд.
во кезлө 1 ш. 50 ур.
водын кезлө . . 80 ур

ГАЗЕТНЕТӨ ВЪДЪОМЪ
ЛУН МЫГЪ.
Адрес: СЫКТЫВКАР,
Вадорыв ул., 38.
Телефон редакц. № 130.

№ 10 (263)

Пекнѣча, март 21 лун, 1930 во.

№ 10 (263).

Вөрлезан заданьё—тыртны! Њі өтї кер, ъішпалоз поѣ колны вёрын Став ужавны вермыс јөзөс—вөрө!

Вөрлезөм—медыжыд бојевөј уж

Отван (Јемдін рајон) гїжөны: колхозникјас көсјыгїсны тыртны вөрлезан норма сотдөдөн. Вөчлїсны орђыган договор. Вөрын ужалїсны сөмын дас лунї

ВӨРЫГ ПОЗОРНОЈА ФЕДЕРТИРУЈТИСНЫ.

— **Ташөм колхозјаслы местаыс өөд пөв вылын.**

Вїзїнса рајонувса колхознөј сјезд вөрлезан да вөркылөдан ужјас вылө вїзөдїс чун пырыс.

Колхозјас, кодјас федертирујтөны вөрыс, омөла вөрын ужалөны, оз тыртны асөыныс норма—њекытчө туйтөм колхозјас.

Ташөм колхозјас ужалөны кулакјаслы кївыв.

Оні нуөдчө вөрлезан двухњесельник.

Колхозјаспы колө лоны медвозын.

Колхозник, кодї оз тырт вөрлезан норма, абу колхозник. Сїјө падмөдө сотсіализм стрөитан ужјас.

ВКП (6) Областувса Комїтетлөн да Областувса Контролнөј Комїссїјалөн өтувја пленум веккыда шуїс:

1.

Вөрлезөм да вөр кылөдөм—медыжыд бојевөј уж

2.

Вөрлезан заданьё тыртны сотдөдөн.

3.

Өдјө да буржыка лөбөдчыны кылөдчїг кезлө.

4.

Колхозјаслы вөрлезан да вөркылөдан ујасын колө лоны медвозын.

Пленумлыс шуөмсө быт пөртны олөмө.

Быд колхозниклы колө тырткы медвоз асөыс нормасө да зїльны став вөрсө петкөдны катїщөјас вылө.

Төв помаө, локтө тулыс. Вөрлезан заданьё тыртөг колны њекызі оз поѣ. Њі өтї кер, ъі өтї шпал оз поѣ колны вөрын.

Талунган Обїсполком јөзөдїс апрель 10 лунөз трудгужповїнност.

Став вермыс ужалыс јөзлы колө мунны вөрлезны, вөр кыскыны.

Колхозјас, лоөј медвозын вөрлезан фронтвылын!

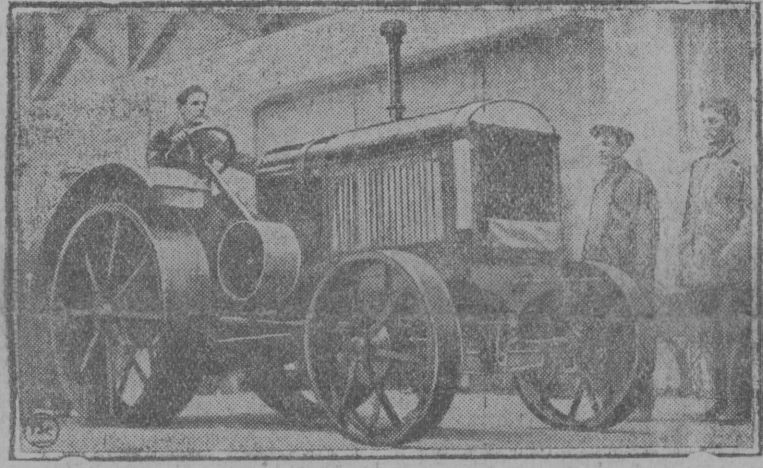
Федертирјасөс став ужалыс јөз сїнвозын јанөдам.

Вөрлезөмсө падмөдыгјасөс—мыждыны.

Вөрлезан заданьё быт тыртны.

Став вөрсө кыскыны катїщө вылө.

Фержинскөј њїма заводын петїс медвозца опытној трактор.

Март 2 лунө, 2 час асылын, Фержинскөј њїма Сталинградса трактор вөчан заводын ештїс медвозца тракторыс. Трактортө пыр-жө вїдлалїсны, кушөма сїјө вермө ужавнысө. Медвозца тракторыд быд боксан тујана пої. Картина вылын: Медвозца тракторыс.

Вөр кылөдїг кезлө лөсөдчөм Тебраын

Тебраын (Вїзїн р.) быд өктын бура нуөдөма сорнїјас јөз костын кер кылөдан уж дїнө лөсөдчөм куѣа. Быд өктын лої шуөма: вөр кылөдан уж—зев ыжыд уж, кодөс совет власт дор муныс став крестаналы колө вөчны. Быд өктын крестана вөчїсны асөаныс көсјысөмјас. Сїз-жө төлкуйтөма бригадјас котыртөм јылыс.

Вөр лөзысјас шуөны: „Өтувчалам бригадјасө да государстволыс став заданьөсө тырттам помөз. Колө сөмын нуны чорыд-

жык тыш кулакјаскөд“.

Ставыс тајө лучкї, сөмын оз тырмы өтї тор. Вїзїнса вөрпромхоз өнїөз тајө ужас езна кутчїс, век-на уѣд. Њекушөм туйдөдјас тебраса учасокө абу-на сетлөма. Колө-нїн ботны учот вылө став керлезысјасө, а Комїтесан њекушөм нормїровка да план абу. Артмө—став ужсө общественнөј органїзатсїјас нуөдїсны. Кер кылөдысјас емөг-нїн да медалыгыс абу.

Бригадник.

Волгаса сельсовет вөрлезөмсө падмөдө

Вїзїн рајонын зев горөн заводїтїсны вөрлезны. Вөрө петөм бөрын ез вїдлавлыны кызі мунө ужыс, ставыс-ө ужалөны да кушөма. Уна өктын профсојузјаслы бытө могјас ез вөвны сетчөз, керлезөм вылад чунпырыс вїзөдїсны (Палаѣа, Вотча).

Өткымын керлезысјас ужалөмаө сөмын-на 19 шайт дон да ташөмторвылад њекөд абу вїзөдлөма. Сельсоветса ужалысјас

шуөны: керлезөмтө-пө өдзөдны њекыз-нїн оз поѣ, а вөвјасыс мукөдыслөн вөрас абу-на і петавлөмаөс (Вотча).

Сешөм ужалысјасө ме ногөн колө вежны, мед ескө ез торкөы на вөсна кер кылөдан уж. Öнї-жө колө вїдлавлны, мыј понда мукөд керлезысјас сешөм еща керсө лөзөмны, да нарөзнө-кө сїзсө вөчөны кер лөзөм торкалөм вөсна—өетны најөс сүдө.

Индустриализатсїја мөд зајомлөн тіраж

Њїжнїј Новгород, март 18. Март 20 лунө Сормовоын ку тас мунны 6-öd тіраж индустриализатсїја мөд зајомлөн. Разыграјтасны 108 суре 600 вы-

ігрыш 11 мїль. 677 суре 200 шайт дон. Тїражнөј комїссїјаас лоасны представїтельјас крајса робочөјјасөан да крестанасан-

Бокыг вайом вөвјас вывті вылө сувтöны

дүгөдны колхозјаслы вөвјасөс мырдөн сетö-мыс

Ви́зму ужалöмын да вөрлеңөмын воңо вылө уна во-на медјона лоо ужавны вөв вынөн. Öтi визму ужалöмын крестанскöј овмөсјасö гырыг колхозјасö öтувтöмөн вөв сiла ферт кутас лышавны. Прондорса „Ленін туй“ колхозлы Харламыч јорт неважөн вөчiс производственнöј план. Секи тыдовтчи, мыј 80 вөв лышалö визму ужалöмын-кө сөмын использујтны. А öнi сени вөвјас оз тырмыны, кыңи мукөд колхозјасын, коммунајасын. Оз суңы вөрлеңөм понда. Вөрлеңан программаыс ыжыд, содö öдјö, а механизирујтöмыс оз вермы вөтчыны. Воан воö вөрлеңан программа содас кык мында унжык тавоса дорыг, а механизирујтöма лоо сөмын 40%, либö кутас ужавны 170 трактор.

Коллективизатсия уж котөрөн мунигөн, ферт, меуна ужалыгыс вөрлеңөмын лоасны колхозникјас. Төвга кадö колхозникјаслы медажыд да коколана ужөн колö лоны вөрлеңөм. Сiңкө колхозјаслы да колхозсојузјаслы мог төждыгны буржык да донтөмжык вөвјас. лөбөдны.

Бокыг вөв вайом оз оправдајт асө

Областын вөв лысö содтöмыс öнөң мунис вөвјасө бокыг вайомөн. Оправдајтö оз да поңо оз колтчыны воңо вылө таңи вөвјас содтөм вылө, петкөдлө зев бура вөвјас вайомыс колан војасö таво i.

Областувса колхозсојуз уполномоченнöј Сидоров ветлас таво Içваö да Печера јылö нөбны 150 вөв. Нөбас 137, доныс 150-350 шайтöң öтi вөв јур вылө.

Öтi вөвсö вайомыс сувтö 100 шайт

Вайгөн 137 нөбөм вөв пыгö öтi пышјас—воштасны, кыкөн жагаласны. Муртса ловјаөг воасны места вылөңыс 134 вөв. Вайомыс сувтö быд вөв вылө 23,8% мында. 350 шайта вөвсö вайомыс сувтö 100 шайт гөгөр.

Вөв нөбөјасөс пукөдөны 10 лунөн

Обколхозсојуз сетас телеграммајас быд колхозлы. Коммуналы срочно воны Сыктывкарö вөвјасла, кодi вөчлис вөв вылө зајавкајас. Термасиг тырја колхозса шленјас воасны Сыктывкарö февраль 3-4 лунјасö. Пукаласны—вөвјас воөмсö витчигасны февраль 13 лунјасöң дај сiңи-лоо кајны тыртөг. Вөвјас оз воны.

Уна колхозјас вөвјасыг өткажитчiсны

Ми пасыштим-нын мыј уна вөв воас муртса ловјөн. Нөбөмаөг вөвјасө омөлөс, Сыктыввожса вөвјас дорыг-на омөлөс, а донсö сетöмаөг вывті гырыгöс да вайомыс сувтас 100 шайт. Сыпонда уна представителјас вөвјас бөгтöмыг өткажитчöмаөг.

Мукөдјаслы сүјöмаөг мырдөн

Февраль төлыгын вайом вөв партијаыг 5 вөв нуасны сөмын колан лунјасö. Уна колхозлы сүјасны вөвјасө мырдөн. Бөгтам прондорса „Ленін туй“ колхозöс, кодi зајавка сетлас 19 вөв вылө, а сүјасны сылы 25 вөв. Öнi колхоз норазö та вылө.

Сөгга вайомыс сувтан донсö сүјасны быд вөв вылө өткаса—23,8%, Ме ногыг колi буржык вөвјас вылө наложеньнөсö вөчны ыжыджыкөс, а омөлжыкјас вылө нөтi ез ков.

Мыјла тащöмыс

Кор ме пырi тајö сорниөн Калачов јорт дiнö, сiјö бур бјурократ моз шуис: „Иди в оперативный отдел к Осипову, а это дело маленькое, это в мои функции не входит“. Со кың сорнитö колхозсојузын јуралыг.

Вөвјасө колö нөбны татыс

Сыктыввожын вөвјас буржыкөс да донтөмжыкөс. Прондорса „Ленін туй“ колхозлы тујтөм вөвјасыд сувтасны, 81№ вөв 414 шайт 73 ур, 87 № 371 ш. 40 ур да сiңи воңо. Таңи ми визму овмөс ни вөр вөчөм бурмөдныог вермөј.

Колö öнiсаң-жö сетны межадорса, ыбса да волгаса колхозјаслы заданнө вөвјас содтөм јылыг.

Съеп. Полярнөј.

Помасiс ВКП(б) ОК да ОКК-лөн öтувја пленум

Март 15—17 лунјасö ужалис ВКП(б) Областувса Комитетлөн да Областувса Контролнөј Комиссијалөн öтувја пленум. Пленум вылын вөдiны ВКП(б) Крајса Контр. Комиссијасын јуралыг Комиссаров јорт, Крајса Контр. Комиссија партколлејијасын јуралыг Турло јорт да Крај КК-са шленјас: Шабашев, Помешкин да мукөд.

Пленум вылын сорнитисны: 1) натсионал-шовинизма мөвнјас; да сеиңм ужалөм организатсияыг бырдөдм моңас 2) вөрлеңөм да вөркылөдөм јылыг; 3) Кардорса Округкөд öрјөдөм јылыг.

Пленум шуис чорыда тышкааны натсионал-шовинизма мөвнјаскөд да зiлны сiјдс зiкөң бырдөдны, кыңи кулакјаслы мөвнiсö. Большевик-рујтны комi парторганизатсиясö—тащöм мог пунктiс пленум. Натсионал-шовинизм мөвнјас да ужалөм мунд социализм стрөјитан ужјаслы паныд. Натсионал-шовинистјасöс јурнөдөјас Којушев да Шахов пленумлы ез öтпырјö вiставны ассыныс лока ужалөмсö Сөмын сек, кор М. I Попов (ВКП(б) ОК бјурөын шлен, Обiсполкомын јуралыгөс везыс) признајтiс ассыс ошыбкасö. Кор делегатјас чорыда сувтөдiсны вөпросö, Којушев да Шахов јортјас присоједенитчiсны М. I. Попов дiнö. Сы понда öтувја пленум шуис вештыны Којушевсö да Шахов јортјасöс ВКП(б) ОК бјурөыг чөвтны руководщiј уң вылыс.

Вөрлеңөм да кылөдан ужјас пленум признајтiс медгырыг ужјасөн. Пленум шөктö став организатсияјаслы да учрежденинөјаслы чорыда кутчыны вөрлеңан ужјас бердö. Пленум чуксалö став батрак, гөд да шөркөд-дема крестанабс тыртны вөрлеңан заданнө содтөдөн да кылөдны став вөрсö.

Бура да унжык вөрлеңөм вылө, а сiјö медеа ыжыд уң, Војвыв крајын, пленум шуис öрјөены Кардорса округкөд.

Пленум сiң-жö сбгласитчiс ВКП(б) крајком корөмөн Обкомса секретарөс, Лустров јортöс сетны крајком распораженинөдö да вештiс Обком бјурөса кандидатыг Шешукова јортöс.

Вештöм јортјас пыдi пленум шуис обкомса шленјасö да Обком бјурөса шленјасö Н. С. Колегов, Тщаньниковсö, Таракановсö, Меңшиковсö—Обком шленö да ОК бјурө кандидатö.

ВКП(б) Обкомö секретарөң пленум бөрјiс Н. С. Колегов јортöс, секретарөс везысö—Тщаньников јортöс, „Лугыд туй“ газет редакторö Меңшиковсö, ОКК-РКI председателö—Илчуков јортöс, сiјдс везысö—доруын јортöс.

Обiсполкомса пленумлөн шуөм

Обiсполкомлөн пленум март 18 лунса аслас заседаннө вылын шуис:

1. Вештыны Обiсполкомса председател-должностыг Којушев јортöс.

Обiсполкомса председателö бөрјыны Тараканов јортöс, Објемуправленнөыг заведущищöјалöмыг сiјдс мездөмөн.

2. Објемуправленнөö заведущищöјыны А. А. Ајбабин јортöс.

3. Мездыны РКI-ын заведущищöјалöмыг Н. С. Колегов јортöс.

РКI-ын заведущищöјыны пуктыны Илчуков јортöс.

Харков округын велсөветјас бердын организүтöма колхозникјаслөн агрономическөј знаннөсö кыпөдөм могыг курсјас. Курс вылас велөдчöны быд лун 3 час.

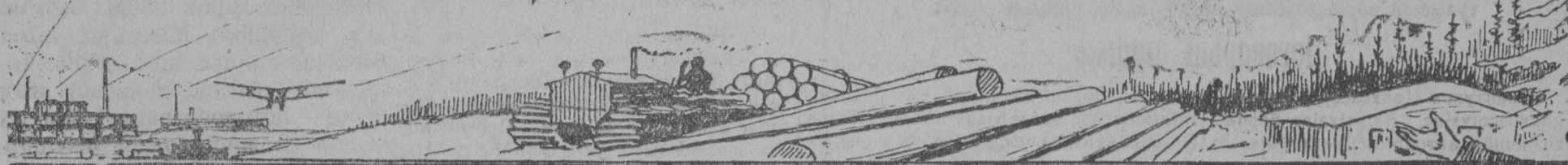
Картiна вылын: колхозникјас кывзöны агрономлыг лектсија төв кеж-лө скөтлы көрым лөбөдөм јылыг.

Ковмас öчкiөн виңөдлыны банјасö

Içва јылын, Роңын, ем коммуна, көнi бура-нин пунктöма ужсö, сөмын коммунајас норасöны, мијан-пö организаторыс да уж пуктызыс петiс коммунаыг, ачыс лоо коммунист. Тащöм-жö тыдалантор ем-i помөсдинса коммунаын. Коммуна лөбөдыг Игнатова јорт (ШКМ-ын велөдыг) сiң-жö коммуна организүтөм бөрын ужсö бура пуктытөг коммунаыс бөр петö, коммуна кольö уң нуөдытөг.

Тајјас вылө ковмас буржыка öчкiөн виңөдлыны, Мiтрук Јак.

ВӨРЛЕҢҖЫҖАСЛӨН ОБЛАСТУВСА МІҖІНГ

Апрель 10 лунөз Обисполком јөзөдиc труд гужповинност. Став вермые крестана—вөрө! Тыртам вөрлеҗан заданьё содтөдөн!

Лөбөдчам тувсаліг кежлө

Тебраын вөрлеҗан ужө кутчөм лоі өөрөн. Јөз костын өөрнјас му- нисны-жө ескө, но омөла, абу-на өнөҗ стөчөҗ гөгөрвоомны вөрлеҗан ужлые коланлунсө. Комілес ез ар- сан лөбөд вөркеркајас тырмымөн. Колана көлүј кооператив сіҗ-жө ез вај. Гынсапөгјас колө вөлі арнас вајны, а вајисны өні, март төлыгын, кор-нын сывны пондіс.

Сіҗ-жө омөла мунө лөбөдчөм вөр- кылөдиг кежлө. Онөҗ абу-на мөв- пыштлөмны лөбөдчөм јылыс. Абу-на лөбөдөма расценкајас, уна-ө колө кылөдчыны јөз—оз-на җикөҗ төдны. Оз төдны нормасө, уна-ө колө быд кылөдчылы кылөдны вөр, кытчөҗ колө кылөдны тебрасалы сіҗ-жө оз-на төдны. Снаөтјас век-на-жө абу да оз і төдны кор воас. Колан тулыс снаөтјас понда вөлі разалө- ма зев уна вөр. Пријомщикјас да налы отсавыөјас вөр кылөдөм ужын индалөм пыдди јонжыкасө паимөд- лөмаөс, да ужалыөјас вылө риксө- мөн индавломны, а абу бура өөрнөн.

Тажө став нелучкијасө колө бы- рөдны тавоа вөркылөдан ужјас кежлө.

Мі, тебраса вөрлеҗыөјас, асоаным көсјысам:

- 1) Кылөдны став вөр мыј лөҗө- ма, не колыны весіг өтө пу.
- 2) Онисан-жө өтувтчыны брига- да-да төдмаоны, кушөм моҗас су- лалөны вөркылөдөҗас воҗын.
- 3) Став нелучкијасө, кушөм лө- ны тајө ужјасас, гижны „Југыд туй“ гаетө.
- 4) Щөктам асланым нисан „Југыд туйлы доны контролөн.
- 5) Кулакјаскөд да вескыд туйыс кежыөјаскөд нүөдны чорыд тыш. Весіг не лөҗны мөвпыштлыныс ку- лакјасөс уж җүгөм вылө.

Груз вајтөм вермас торкны кер кылөдан уж

Төвар да керкылөдан көлүј вајөм уж өнөҗ вөлөма некытчө тујтөм. Облторготфелын вөлөм лөбөдөма Наркомторг щөктөм сөртө транспортнөј бјурө. Фе- кабр төлысөҗ пыр көсјөмаөс ужавныс, сөгга лөма дыш да став делөсө шуөмаөс передајт- ны Обсојузө. Фекабр төлысөҗ январ 21 лунөҗ пөшти нинөм абу вөчөмаөс. Секі выл пөв шуөмаөс организуйтны Облторг- отфел бердын транспортнөј бју- ро. Сек-жө шуөмаөс ликвиді- рујтны асгыныс представітель- ствосө Мурашыс. Недыр мыҗи ковмөма сөгчө представітельство да бөр лөбөдөмаөс. Март 6 лун

Гіктсөвет воҗө сувтө- дам моҗас:

- 1) Мед лөҗыда сувтөдас учот ужавны вермыс јөзөс төдмөдөм мо- гыс.
- 2) мед нүөдас чорыда разјасні- тельнөј уж өіктјасын.
- 3) Мед чорыда нүөдас тыш ку- лакјаскөд,ез лөҗ налы пышјавны ужыс, да пыдмөдны ужалыөјасөс.
- 4) Онисан-жө бөстчас организуйт- ны (көтыртны) бригадајас вөркылө- диг кежлө.

Комілесөс щөктам:

- 1) Онисан-жө чорыда кутчөсны нуны разјаснөительнөј уж вөрлеҗы- јас костын.
- 2) Мед оз вунөд коланвоа не- лучкијасөс вөр кылөдөмын да мо- дыс сіјө оз-нын вөч.
- 3) Онисан воҗыв лөбөдавны став көлүј керкылөдан ужлы (көм- кот, снаөт да с. в.).
- 4) Вөчны расценкајас да кушөм нормајас лөбны быд керкылөдыс вылө, сіјөс јөзөдны.
- 5) Виҗөдны чорыда, мед служак- јас ужалисны лүчкіа керлеҗыөјас костын, мед ез вөв нартітөм уҗа- лыөјасөс.
- 6) Лөҗыда ОВОНО-көд сувтөдны јүгдөдчан уж керкылөдысјас костын.
- 7) Мед бырөдис нелучкијас, коҗас вөлі коланво ужалыөјасөс стракуј- төм куҗа.
- 8) Ыставны вөҗыс керлеҗыөјасөс курорт вылө. Мі, тебраса вөрле- җыөјас, чуксалам мукөд өіктса вөр- леҗыөјасөс лөҗыда өөрнөтны тајө гырыс моҗас јылыс, „Југыд туй“ пыр да став лөкторјасөс петкөдны јөз өін воҗө.

Вөрлеҗыөјас собранныө щөктөм куҗа. Горчаков да Латкін.

Вөрлеҗан өд некытчө шоҗмытөм

Правітельственнөј заданьё угроза улын

Март 20 лунга сводкајас сөртө Сыктывкарса вөрпромхоз улын керлеҗан уж җик угроза улын. Ыб учпромхоз тыртөма: пө- рөдөмөн 82 прөчент, кыскөмөн 61 прөчент. Лөкчөм учпромхоз тыртөма пөрөдөмөн 84 прөчент, кыскөмөн 60 прөчент. Колан каднас колө тыртны кыскөмөн: Ыблы 39 прөчент, Лөкчөмлы 40 прөчент.

Требујтчө решөительнөј мерајас кыпөдны вөрлеҗан өд. Пөрө- дөма Лөкчөм учпромхоз улын тајө декадаас сөмын 3 прөчент, во- гөгөрөса заданьё сөртө. Мед еҗа вылө вөлі колө 10 прөчент.

Пырыс-пыр колө мобөлизуйтны став вынсө. Сытөг (зাদаньё тыртны ог вермөј. Маҗаса учпромхозсаҗ сводкаыс абу-на, но сөс кывөө служашщөј костын јона јуөм-да фөрт көккө бура пук- тыны уж ез вермыны.

Отса колхоҗныкјас—абу колхоҗныкјас. Најө вөр- леҗаныныс фөҗөртөҗјас

От сельсоветуvsа колхоҗныкјас фекабр 22-өд лунө петисны вөрө да көсјыҗисны вөрлеҗан заданьё тыртны содтөдөн. Сө- мын тајө көсјысөмыс мукөд колхозыслөн көсјысөм кежыс і колө. Бөстам Кырув өіктса і (От сельсовет) колхоҗныкјас- сөс. Најө төвбыдөн сөмын дас лун ужалисны вөрас да оз і көсјыны петныс воҗөвылас. Лыаты өіктса коммунарјас да колхоҗныкјас вөрлеҗаныныс петасны да җон вөжон гортаныс олөны, оз небөс төҗдысны керлеҗан заданьё тыртөм пон- даыд.

Сөгга зев-на еҗа колхозын мунө өтүвја уж да өтүвја со- јөм-јуөм, пыр-на торјөн ужалөны, торјөн сојалөны-і.

Тазі ужавны колхозјаслы оз поҗ. Тајө лөө кулакјаслы кив- выв ужалөм. Җик пыр-жө мед вөлі бергөдөма ужсө колхозјас- лыс керлеҗан да кылөдан ужлы банөн, нещыштны најөс ку- лакјас кпөдулыс да вескөдны сөтсіализм стрөитан туй вылө. Ар.

Кулакјас дор ужалөны.

Маҗаса вөрпромхозын, 22-өд квар- талын (Расју) пријомщиклөн отсавыс Ф. Пальшн кулакјаслы кивыв ужалө. Арнас сіјө вөлі сөтөма медбур вөра постајасөс кулакјаслы, а өні, кулак- јаслы наҗ сөтөм дүгөдөм бөрын, ку- тис агөірујтны баракјасын, кулакјасыд пө наҗтө сөттөг оз вермыны ужав- ныс, правөтельствоыд-пө вывті јона најөс жмітө. дорјыштны-пө колө на- јөс. Сіјө борд улын-жө сені ужалө җатыс—кулак.

Ташөм агөтатсіјасө нүөдныс щөщ отсалө 21-өд кварталса пријомщик Иван Јелфөмов. Сіјө јитчөма җельеҗөса ку- лакјаскөд, быд рыт ветлө на дөнө төл- кујтны. Аслас кварталын Јелфөмов некушөм јүгдөдчан уж оз нүөд, оз өөр- нөт прамөја ужалыөјаскөд, төвбыдөн нөтө ордјыган договөр-на абу вөчөма- ны. Тајө кварталас кыскасө 26 вөв, а пријомщикыс кык, керныныс җик нинөм налы, пыр гортаныс олөны, а шыа- васын-кө сек--воҗа горөдас, ме пө җаж коммунист да тіјан дорыс јонжыка төда законјасөт. Георг.

Төдмөдам подкулачнык- јасөс

Нөбөднын (Шөјнаты р.) Ша- манов А. А. фекабр төлыгын- нын бөстгыс ужавны вөрын, сө- мын төлкыс мортыдлөн абу су- рөма. Первојсө ужалис лун, мөд сөгга өдјө-пырыс воис гортас. Сіктсөвет пыр сіјөс ыстө уж- авны, а Шаманов төвбыд оз ешты; то пескыд абу, то ту- руныд вајтөм. Јона пышјалөм-бө- рын өіктсөвет сөтис сүдө, но сүд малалис Шамановөс—вө мыҗды. Сүд бөрын Шаманөс бара бөстөс ужавны кердөрын. Мед луннас-жө бөстас запас да гортас колтчас. Мыјөн бырө запасыд, бара мунас контораө запас корны. Фөрт сөгга кон- тораыд оз-нын сөт. Тајө өіпөч- нөј подкулачнык. Јумор.

Областувса колхозсојузлөн Комілескөд договор

Генеральнөй договор

Воан тулыса вөркылдөмын колхозяслөн ужалом жылые. Областувса колхозсојуз да Комілес вөчсны договор воан (1930-өд) воа тулысын вөркылдөмын колхозяслөн ужалом жылые.

договорын шуома:

1. Областувса Колхозсојуз, районувса колхозсојузяс, райсојузяс бердын колхозяслөн автономнөй секціяс да ө-көз. кооператсіја туддөм улын моллөн да пурјон вөр кылдөны колхозса шленјас пөвсые организүтчыөны колхозса шленјас пөвсые вөркылдөдан артельяс областын торја районјасын еша вылө со мыдаме: Сытыкварса районын—3000 мортые, Віанса районын—1500 мортые, Лузаса районын—700 мортые, Јемдінса районын—1500 мортые, Шојнатысаын—300 мортые, Кулмдінсаын—800 мортые, ставыс област паета—7800 мортые.

Колхозніјаслые ужалан вынө учвөрхөзясө да јујасө районјасын распределітөмыс мунө уж јукдөса агентуракөд өөрнөтөмөн.

2. Артельяс колхозясөн организүтчыөны асланыс пөвсын апрел 14-өд лундө не өөрнөжык.

3. Быд организүтчөм артель жылые Райколхозсојузяс пыр-жө јуөртөны комілесса вөрпромхозясөс, кодјаслы артель организүтчөм бөрас 10 лун тыртөз колхозкөд вөчөны договор определөннөй уж нуөдөм вылө, техничөскөй правілојас өөртө, стөч местасө індөмөн, уж дөнсө урчөтөмөн, ужыслө сөксө пуктөмөн. Ужлые ыждаөсө лөөдөгөн колө төрөдчыны ужалан нормајасө да расценкајасө вөркылдөдан ужјас вылө начальнік сплаваөн кодөс лөөдөма.

4. Вөчөм договорјас кузаыс колхозјас нуөны полној ответственнөст кыз качөство куза, сіз-жө ужсө кадын вөчөм куза, сыме кывкутөны законјас өөртө.

5. Колхозяс өсөщөтсө бөстөны асланыс представітельяс пырыс, Торја (індівідуальнөй) өсөщөтјас оз лөны.

6. Комілес асласөан көсчөд:

а) Сөтны колхозяслы ужавны өмбөсас еша вылө 10 трактор, прімітны мерајас тамда тракторјасыслө лөөдөны пріцепнөй інвентар (тракторјасөн пөлузүтчан условіјөс жылые лөө торја лөөдөчөм);

б) колхозса артельяслы ужсө өөтны колхозяс намеітөм јујас вылые да пунктјасые вөрпромхозјас сөгласујтөмөн;

в) өөтны тырмымөн техничөскөй руковөдствө колхознік кывтыөјас ужын артельсө организүтөм бөрын да колхозкөд договорсө вөчөм бөрын вөт лун тыртөз нуөдны совөщаннө, бура гө-гөрбөк вөставны вөр кылдөдан условіјө жылыс, плансө сылыс, ужнуөдан правілојасө, колхознікјасөн індалөм өөртө ужыс став нелучкіјасө, пыр-жө бырөдны;

г) өөтны колхознікјаслы тырмымөн такалаж, струментјас да кучік көлуј;

д) өөтны прөдуктајас лөөдөм нормајас өөртө, отсавны лөөдөны өтувја өөјөм;

е) вөркылдөме колхознікјас вылө қоннас пөкөдөчөны правөвөй нормајас Комілес да вөр да візү бердын ужалыөјас сојузлөн обөтделкөд вөчөм договорын індөмјасыс.

7. Вөркылдөм куза районувса совөщаннөјас вылө вөрпромхозяслы щөч корны вөркылдөмејасөс өөтө колхозјасые өөтө представітельн.

8. Тајө договор кузаыс Райколхозсојузяс да вөрпромхозјас вөт лун тыр-

төз договор пөлучітөм бөрын вөчөны договорјас торја колхозјас да учвөр-промхозјас куза робөчөй вын өөтөм жылые да індөны стөч сөксөс быд артель организүтөм жылые.

9. Тајө договорсө өлөмө пөртөм куза рөскөдјасө вөштөм вылө Комілес мынтө Областувса Колхозсојузлы колхознікјаслөн кылдөчөмын ужалан дөн өөртө 2 прөчөнт да жын. Прөчөнтнөй вознаграждөннө јуклө Обл. Колхозсојуз.

9-өд пункт өөртөныс пөмөз рөсөщөт вөчө комілесса правленнө вөрпромхозјасөн заверітөм представітөм документјас өөртө. Комілес өөтө Областувса Колхозсојузлы организатсіоннөй рөскөдјас вылө аванс 5000 шөјт.

Тајө договор дінас лөөдөма чөпөвөй договорјас, код өөртө кутасын вөчөвны договорјасө колхозјас учвөр-хозјаскөд.

Комілес правленнөбын

јуралыс Карманов.

Обколхозсојузын јуралыс Калачев.

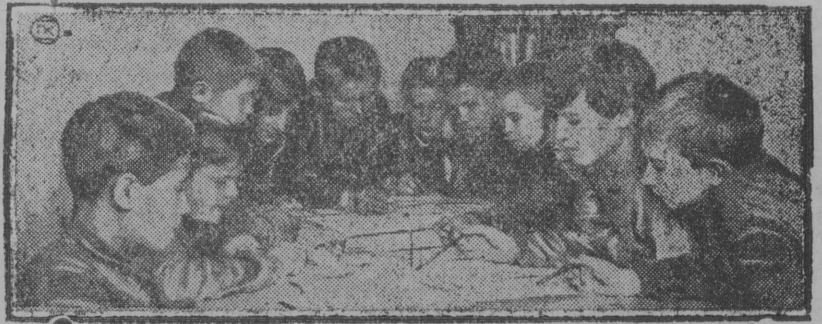
Сөтны індөдјас колхозјасын щөтөводство бура пуктыны.

Колхозјасын зөв колантор щөт нуөдөмсө бура пуктыны, а та вылө өнөз мөјан пөшөтө өөтө-на абу віөддөма. Мөстајас вылө некущөм індөд щөт нуөдөм жылые абу, негајас сіз-жө абу. Көв шуам щөтөводствоыс өөні оз сөщөм сөжнөй ков, а некущөм індөдтөгыд пуктыны сіјөс колхозса шленјас оз саммыны.

Өнө мөстајас вылө ысталөсны брігадајас щөтөводјасые да налы сіз-жө некущөм індөдјас өз сөтны, шуөсны—мөста вылын-пө өм. А мөста вылыс өнөмөз сур. Сөңнад налы ужавныс зөв сөкыд.

Та вылө колө чорыдјыкө ві-өддөны да ыстыны торја індөдјас, кызі пуктыны щөтөводствөсө колхозјасын,

Чөладь коммунаынө.

Шөвкі өөктын, Харков округын, организүтөма чөладь коммуна. Коммунаас котыртөма безпрөзөрнөй чөладьс, 500 мортөс. Коммунаас лөөдөма уна пөлөс мастөрскөјјас.

Картіна вылын: Чөладь клубын лөөдөны өтенө өшөдан газөт.

Мөс, порө, ыж да курөг жылые да керкајас бердын мујас жылые дорвыв коллектівізатсіја нуөдг дыржі

(Јуалөмјас вылө өтвөтјас)

Мөстајас вывөан өөктјасөан крөстөна колхознікјас, колхозын ужалыөјас щөкыда гөжывлөны пөмөдјас, јуавөны унаторјас колхозса ужјас куза. Төні мө сөтам өтвөтјас, кущөм вөпросјас куза мөдөасө јуавөны.

Мөдјөна пөдмылөны мөстајас вылын да озжык төдны кызі-мыј вөчнысө прөктіка вылын скөт өтувтөгөн.

Мыј вөчны колхоз организүтөгөн мөсјаскөд

Щөкыда јөна чорыда да „пөвөдөватөльнөја“ бөстөны коллектівізатјас колхозсө организүтчан аскөнас-жө завөдөтөны өтувтавны колхозө пырылыс став скөтсө. Оз артыштны уна-ө өтувтчөс өмбөсјасас скөтыс да оз төдмавын, кущөм көзөјствөннөй прөтөбітөльскөй значөннөыс мөскыслөн, шуам быд торја өмбөсын. Сы вөсна сөвөа өвлөны уна недоразумөннөјас. Колө шуны, мыј тајө абу лучкі. Быд колхознікы колө бура да пөкыда вөтавлөны, мыј најө вөрмөны колхозын сулалөгөн віөны мөс аслас өмбөсас, аслыс пөлузүтчөм вылө.

Колхоз организүтөгөн мөсјас, корнальн абу қоннас товарно-прөмышлөннөй харөктерөс, оз өтувтчыөны, а быдөні віөдөны колхозө өтувтчыөјасыс аслас өрдын, аслыс вылө.

Мыј вөчны лөшөлан јөв прөдукта-

јаснас, кодөс вөрмө колхознікыс вөзөс вылө лөөдөны?

Вөјдөрсө, шуам сіјө вузавліс јөв прөдуктајасө рынок вылын лөбө өөтө вөлі кооператсіјалы. Вөрмө-ө сіјө (колхознікыс) колхозас сулалөгөн вузавны јөв прөдуктајасө?

Өөрт, бытөд төшкөд і тајөс јуавнысө, сөмын өнө тајө „өөкыд“ мукөдыс вөөг „оз вөрмыны разрешөтнысө“.

Өөрт, колхознік вөрмө мыј өкөта вөчны аслас пөлузүтчан торјөн, вөрмө сіјөс вузавны. А сіјө-кө ас өрдас віөдө мөсөс, сіз-жө вөрмө і сыпөмые бөстөм прөдуктајасө вузавны. Көні оз лөөны вузавны колхознікы асыс лөшка прөдуктајасө сөщөмторсө пыр-жө колө бырөдны.

Колхозлы колө зөлы лөөдөны өтувја скөт стада, лөөдөны унжык јөла мөсјас, бөстөны унжык выј лөөдөны, нөбөвны сөпараторјас, өтувјөн вөчны јөв-выј да вузавны. Өөрт, уна мөска өмбөсјас-кө сулалөны колхозын, вөрмасны өтувтны мыјдөкө скөтсө, сөмын бытө колө сывылө корны колхозса общөј сөбраннөлые сөглаөсө.

Колхозлы колө унжык лөөдөны көрым, вөчөвны көрым өілөсујтан устанөкөјас көрым лөөдөм мөгые да өспөлузүтны став шыблөстөрјасө (өтбөрсјасө) мувылыс, град вылыс, вөчөвны өтувја скөт віөанөјас да тащөм-

торјас пырыс бурмөдөны-пөкөдөны өтувја скөт віөдөмсө. Быд колхозлы колө торјөдөны унжык сөрөдствө аслас өтувја докөдөыс да капөталөыс өтувја скөт сөдтөм вылө. А кымын уна, бур лөбө скөтыс колхозас, сөмын еша лөбө выгөдөмыс колхознікјаслы аслыныс торјөн скөтсө віөдөмыс.

Кущөм віө колө нуөдны порөјасөс да ыжјасөс өтувтөгөн.

Тајө вөпрос кузаыс өскө лөі-нөн өтвөтөма вылынжык мөсјас өтувтөм жылыс өөрнөтөгөн, сөмын лөбө торјөн та вылө сөвтлыны.

Өөрт, быд колхознік вөрмө віөны аслыс, асөрдас порөјасөс, быдтыны порө пөјанөс, сіз-жө віөны да быдтыны ыжјасөс.

Колхоз сіз-жө зөлө лөөдөны өтувја порөјас віөдө. Сымөгыс сылы колө лөөдөны унжык көрым, стрөйтны колхознөй порөвізанөјас да буржык ыж-віөанөјас. Буржыкө олыс крөстөналыс лөшка порөјасөс, торјөн-нөн плөмөннөй порөјасөс да ыжјасөс колө өтувтны, сөмын өөрт, колө сыме вөштөны—лөбө пөј пыдөлі сујны, лөбө кыз-мукөд нөгөн вөштөны.

Мыј вөчны курөгјасөн.

Өөктјасөан гөжөны: колхозө өтувтчөгөн-пө крөстөна бырөдөны, кыз өурө чөнтөны, таргајтөны курөг-петукјасөс. Өөрт, сіјө лөбө кулакјас агөтатсіја пөнда, шуөны—колхозад-пө пыран да ставсө-жө өтувтасын.

Тајө абу правөліно. Курөг-петукјас оз өтувтчыөны. Сөмын быд кол-

хозлөн колө пуктыны мөг, мөдым колхозас өнө-жө бөзтөмын өтувја курөг-петукјасөсө віөны. Шуам, лөбөдөны плөмөннөй курөг-петукјас, организүтны курөг-петук віөан (өнкубаторнөй) базајас, вөчөвны курөг-петукјасөс вөрдөан кормушкајас, холөдөльнөкјас.

Мыј вөчны лөшка прөдуктајасөн, кодө колө колхозніклөн, вөрмө оз сіјө вузавны?

Мөјан өм уна чорыд пөстанөвльнө-јас да өөкрөтјас кыз өурө скөтсө віөчөлөмыс да таргајтөмыс, кодјас чөјтөны, мыј колхоз-пө пыра да сөні ставсө өөтас гөсударствө да сыпөнда асыныс өмбурнысө (скөтсө) таргајтөны. Тащөм колөна да лучкі пөстанөвльнөјас вөснасы сөвөа колхознікјас да мөставыса робөвнөкјас думөјтөны—колхознікјаслы-пө некущөм лөшка прөдуктөсіја оз пөч вузавны.

Тајө абу тајө. Көні оз лөөны колхознікјаслы вузавны лөшка прөдуктајасөс колө өнө-жө вөжны. Колхознікјасөс оз пөч дугөдөны лөшка прөдуктајас вузалөмыс.

Быд колхозлы колө зөлы кыз пөчө јонжыкө сөдтыны колхознікјаслые вузөстөрсө. Колхозјасса правленнө-јаслы колө ыс скөт да пөйтсөјас віөчыс колхознікјаслы чорыд задөанө-јас прөізвөдствө кузаыс да мыјдөкө прөдуктајас щөктыны өөтны гөсударствөннөй да кооператөвнөй организатсіјајасын. Сөмын, өөрт, задөанөсө колө өөтны вөрманөс.

Колхозса правленнөлы колө орга-

Колхозјасын керка стрөйтөм.

Картина вылын: дээржинскөй нима колхозын (Ср. Волга, Ульяновск. окр.) стрөйтөны ыжыд керка.

Выл коммуна „Наша победа“

Лузјыв сиктын (Луз район) февраль 28 лунө котыртчис „Наша победа“ нима коммуна, пырисны 36 овмөс—батрајас, гөль да шөркөдөма олыс крестана. Лөсөдчан уж нуөдөм коммуна котыртөм куза мунис зев сөкыда. Лузјывса крестана ставныс олөны вөрын-пөчинөкјасын, өтө мөдыс зев ылынөс, ставныслөн-на мөвпјасыс важ нога. Сөгөа јона зүгисны ужсө кулакјас. Најө гөль крестанаөс да батрајасөс кутөны вөли ас кеподуланыс. Кор гөля да шөркөдөа олыс крестана кутисны ворнитны коммунаө пырөм јылыс, кулак гөтырјас нуөдалисны нывбабајас пөвсын гуга собрөнојас. Собрөнојас вылө

нывбабајасөс чукөртлөмаөс батрачкајас пыр. Кулак гөтырјас гөль нывбабајасөс да батрачкајасөс быднөгөн ылөдлөмаөс, кыскөмаөс аслааныс. Нывбабајас дыр пөвтитисны коммунаө пырөмыс.

Коммунаө выль пырысјас кутисны содны өдјө: устав примиттөз собрөнојө вылын пырисны 5 овмөс. Ем нафеја—гөль да шөркөдөа крестана Лузјыв сиктыс унжыкөн пырасны коммунаө. Коммунаса правленөнојө јуралысө бөрјисны Мөскуаса робочөјөс (локтөма вөли вөрлөзан ударној бригадакөд).

Зирз.

нizuјтны контрактатсја прөдуктајас вылө, бөтны государство возын чорыд көсјысөм прөдуктајас сөтөм куза. Оө колхозјаслы колө зилны быд ногыс содтыны вузөстө.

Мукөд колхозјасын практикујтчө колхозникјаслы да колхозникјаслы премијас сөтөм бура скөт виөдөм-дөздритөмыс, скөтсө содтөмыс, продуктивностсө кыпөдөмыс.

Ас пөльзүјтчөм вылө усадба мујас јылыс да градјас јылыс

Мујас да ужалан көлуј өтувтөм—өтувја овмөс лөсөдөмлөн аспөвсөыс. Сы сөрти сөльско-көзөјственнөј артельлөн примөрној устав му јылыс розфөлын шуөма: «Став межајасыс колхозса шленјас мујас костыс бырөдчысөны да став мујасыс зөннас өтлаавөдны өтө ыжыд өтувја(колхозса) муө» көн сурө тајө пунктсө абу лучки гөгөрвоөмаөс да дугөдөмаөс (запрөтөмаөс) усадбајас да градјас вөдөитны колхозса шленјаслы аслыныс.

Тајө абу лучки реуөөө. Став мујастө өтувтигөн колө-на өнө колны колхозникјасыс ас кяныс усадбајассө да градјассө. Сөмын көн ковмас, правленөнојө решөнојө сөрти да общөј собрөнојө вынөсөдөмөн пөзө вежны усадбајаслыс ыждасө.

Колхозса правленөнојө колө зилны унжык содтыны вузөс пунктасјас, јонжыка најөс контрактүтны, ышмөдны примөрној колхозникјассө премијасөн, кодјас содтөны вузөс продукт-

сјасө-да сөтөны (медбур, колхозса правленөнојө пырыс) кооператсјалы да государстволөн заготовитөлној организатсјасјалы. Сыкөд шөщ колхозјаслөн колө бөстөны пөккөдны өтувја пунктасјас вөдөитөм да с.в.

Сыкөд шөщ колө колны колхозникјаслы аскяныс ужалан посөни көлујсө ужавны усадба му вылас градјас вылас да с.в., сөмын мед колхозыс сөујн колис права сјөкө көлујнас шөщ ужавны кор ковмас і өтувја овмөсас. Кызө гөрны өтувтчөм мујассө кор став вөвјассө өтувтөма?

Правленөнојө колө производственнөј планас тајө өтувттөм мујас гөрөмсө шөщ артыштны.

Мыј вөчны колхозын олан керкајасөн?

Мукөблаас весиг заводөтөны өтувтөны і олан керкајассө. Тајө бшыбка. Сөльско-көзөјственнөј артельјасын керкајас оз өтувтчысөны, а быдөдөны шленјасыс ас пользоваөнојө улас көлөны.

Фөрт, колхозјаслы колө сувтөдны ас вокас мог өтувја овмөс быдмөм—јонмөккөд, докодјас содөккөд шөщ пунктөны өтувја оланінјас: общественнөј школајас, пөрысјаслы да инвалидјаслы оланінјас, общественнөј столөвөјјас воставны, фетскөј јаслыјас лөсөдөвны, фетскөј садјас воставны, а мөдыс, колхозыс-нүн кор јонмө, пунктөны колхозјасын өтувја олан керкајас.

І. Варејкөс.

„Правда“ газөтыс.

Вөтлыны колхозјасыс став кулаксө

Коммунаса јуралысөын — кулак

Читајовса (Луз район) коммунаын јуралысас өнөз-на пыр виөдөмаөс кулакөс—Шучалин Гурјис. Шөтөводас сенө важ псаломщик Кустышев. Тајө нырнуөдысјасыс коммунаын классөвөј тујвиө зикөз вөли зүгөмаөс—коммунаө оз вөлөм бөстөвны выль шленјасөс, мијанлыс-пө ужнымөс выль пырыс шленјас зүгасны,— шуөны.

Коммунаө пыртөз Шучалин 7 во чөж виөдөма батрачкаөс, виөмусө ужавлөма медөн. Коммунаө пырөм бөрын нефөлимөј капөталө сјө абу сүјөма агсыс сөјалка да сепаратор, а пунктөма вкладө. Коммунаса шленјаслы, гөль-көт, озыр-көт Шучалин сөталөма мануфактура, сөтавлөма өткодөа, абу виөдөдлөма некөд вылө ем-ли, абу-ли коммунарсјаслөн пөккөмыс. Ми-пө ставным танө өткодөс, гөль-ни, озыр-ни абу,— шуө.

Шучалинөс да Кустышевөс колө пырыс-пыр-жө вөтлыны коммунаса шленыс да классөвөј тујвиө зүгөмыс сөтны најөс сүдө.

Колө весавны тајө колхозсө.

Тыдорын, Аквад. с. Јөмдін р., ем өтө колхоз. Сенө 14 овмөс, 12-ыс гөль, кыкыс шөркөд овмөс. Емөс сенө классөвөј врајас: өтө лишөнөч, важ права дырса стражник да важ мјасник, купеч пі. Бөрјасыс көлөм вона вөли нөмөдө сөвет власт вежсөм да вөли көсјө коммунистјасөс кос бөд јылө ошлыны, а тавосо колхозө сүјөыс. Оз-ө көсјы торкны колхозсө-а? Ме ногөн-кө сјөн.

Сөгөа колхозас јуралыс Көнајов јежыдјаскөд јона-жө нывгылис да аквадса коммунистјасөс лылөдөлис.

Перө.

Прөндорса колхозын вөгөс 4 јаслы

Прөндорын (Сыктывдін район) кулакјас пыр-на виөдөчөны торкны ужсө „Лөңин туј“ колхозлыс, сөмын колхозникјас кулакјаслыс мојдөмсө оз-нын кывзыны, зилөны најөс топөдны, жмитны. Кор Шыладорын заводөитисны вогтыны чөлафлы јаслы, пөльса да слудаса кулакјас лөзисны агитатсја: „Чөлафөс Шыладорын чукөртөны милөтсөнөрөн, чөлаф јаслыын кулалөны шыгла, быд кагаыс ајмамлыс кутасны бөстны 35-40 шөйт“ да с. в. Кулакјаслыс сөрөмсө кывзөм пыфди колхозникјас февраль 15-д лунсаң—март 8 лунөз вөстөлисны јаслыјас. Шыладорө 30 кагалы, слудаө 34 кагалы, Іпатдорө 40

Смирнов нөтө „Выл туј“ колхозөс

Ыб сиктын (Јөмдін район) „Выл туј“ нима колхозын 34 овмөс. Сенө ужыс мунө вывти омөла. Колхозса ужјасөн вескөдлыны бөрјөма сөвет 5 мөртөс, кодјас уж вылас виөдөдөны чунь-пырыс, колхоз организүтөмсаң ез-на вөвлы нөвти собрөнојө, тувсов гөра-көза кежлө лөсөдчөм оз нуөдны.

Сөветса шленјас ужалөм пыфди уөоны, а вөтөд шленыс—І. П. Смирнов (важ стражник) быднөгөн зилө пазөдны колхозөс. Февраль 28 лунө, собрөнојө вылын Смирнов рытыбыд ызгис,—колхозын-пө бура ужавны некызө оз пөз, он вермы, колхозөн вескөдлысјаслы колө мынтыны торја дөн,— шуалө, бөрас агсө шөктас вөтлыны колхозса шленыс.

Смирновөс оз ков сөмын вөтлыны колхозыс, шөщ лишөтны бөрјыган правөыс да уж торкөмыс малыштны јур паныдыс.

Карандаш.

Вөштыны туј вылыс колхоз течан вж падмөдысјасөс

Ношөлын котыртчис „Выл ног“ нима коммуна, кытчө пырис 22 овмөс. Кулакјас зев лөкыс виөдөдөны коммуна вылө, быд ногыс сөмекајтөны коммунарсјасөс, грөзөтөны вөны најөс, көсјөны пазөдны коммунасө. **Можеговјас**, кык вок, өнө зөв јона нуөдөны агитатсја, мед коммунарсјас бөр пөтөны коммунасыс, пөвөдөдөны гөль крестанаөс, гутјас мөз-пө ті пропадөитанны колхозса. Коммунарјасөс пөналөны вөрјасөн. Тащөм ужас мед јона зырсө кулак **М. Герөитов**.

Колө чорыда мыжыны колхоз течан уж торкапөмыс.

Варыш.

кагалы да Прөндорө. Колхозникјас март 8-д лунө вөчлисны субботник,—пилөтисны да поткөдлисны 2-3 төлыс кежлө пес. Субботникыс воөм сөм сөтисны јаслыјас бурмөдөм вылө. Субботник бөрын нывбабајас, общөственнөј организатсјајас да колхозса правленөнојө вөчлисны демонстратсја, петкөдлисны асыныс вынсө, верманлунсө, сөтисны отпор классөвөј врајаслы. Лөңинградса робочөј **Сысөев**.

Сөмын пырөны да пөтөны.

Часын, Сыктывдін р., коллективизатсја зөв-на омөла мунө. Пырөны колхозјасө зөв жебыника: талун гөжыласны, а аскянас бөр-нын пөтөны.

Кызі кутасны вотавыны 1930-31 во вылө колхозјас да коммунајас

Советскөй правительство төж-дыгө өктса торја овмөсјас өтүв-төм жылыг да најөс јонмөдөм, кыпөдөм жылыг. Сы ради-и вот лөөдөм законас колхозјаслы да коммунајаслы сетгө унжык кок-нөдјас. Медга-нын уна кокнөд висталө выл закон 1930-31 вога виңму вот жылыг. Воталан пө-радокыс налы јона кокнөдөма.

Кызі кутас лыддыны колхозјаслөн виңмуыг да скөтыг докодыс

Колхозјаслөн виңмуыг да скө-тыг докод кутас лыддыны сјјөжө нормајас куға, кушөм нор-мајасөн лыддыгас докодыс торја (өтүвтөм) овмөсјаслы. Сөмын исполнителнөй комитет вермас сетны разрешеннө торја кол-хозјаслы, кытөн бура пунктма отчетност, лыддыны виңмуыг да скөтыг докодсө норма куға от-чотност куға.

Муыг докод лыддыгөн кол-хозјасын лыдөн бостгө сөмын көчөм мујас.

Кызі кутас лыддыны боқыса нажеткаыг до-кодыс колхозјаслөн

Боқыса нажеткаыг колхозјас-лөн докод кутас лыддыны сј-зи-жө, кызі и торја өтүвтөм ов-мөсјаслөн. Нажеткаыг шыбытө-ны производственнөй рөскод вылө да сы бөрын вот улө пыртөны известнөй прөцент. Колхозса шлен-кө боқыса докодсө бозгис кытөн-кө боқын ужалөмөн, се-шөм докодгыс колхозөс вотали-гөн колхозыслы пырө сы мында, мыјда шленыс сетис колхозыслы нажеткаыс. Мыј колө, сјјө пы-рө вот улө торја овмөссө шленыс-лыг воталигөн. Сен-кө сылөн торја овмөсыс.

Колхозса шленлөн-кө абу торја овмөсыс, сылөн бықыса нажет-кајасыг докодјасыс вотавөны подоходнөй вотөн, мыјда колө колхозө сетөм бөрас.

Колхозса шлен-кө учот нуөд-төгыс дүгдис ремеслөгыс лыбө боқыса занаттөгыс, өктса на-логөвөй комитетја вермө сјјө на-жеткасө мездыны вотыг.

Кызі кутас лыддыны вот коллективнөй ов-мөсјаслы

Торја өтүвтөм овмөсјаслы налогослөн өккыдыс содө сј-зи-жө, кызі содө докодыс. Жежелі-кө крестанлөн докодыс 200 шайт, (5 једок јурө) вот пуктыгө 6 шайт да 25 ур, мөд ногөн-кө

шуну—бостгө 3% докодгыс. докодкө 1000 шайт, 5 једок јурө крестанлны вотыс пуктыгө 210 шайт да 75 ур, лыбө 21% прөцент став докодгыс.

Колхозјаслы да коммунајаслы выл закон лөгөдө пропорцио-нальнөй обложеньө (а оз про-грессивнөйөс). Тащөм пөрадокнас докодыд колхозлөн көт мыјда содас, вотө бостгас пырөтмын-да прөцент.

Сешөм колхозјаслы да ком-мунајаслы, кытөн и виңмуыг до-кодыс да скөтыг лыддыгөсө нор-маөн, налог бостгө со мыјда:

а) Коммунајасыс — 4 ур улө гуран быд шайт докодыс.

б) мукөд коллективнөй овмөс-јасыс (өтүвтөм пајсыс) — 5 ур быд облагајемөй шайт докодыс.

Кушөм колхозјасын докодыс виңмуыг да скөтыг лыддыгөсө отчетност куға, вот бостгө:

а) коммунајасыс — 2 ур быд шайтыс;

б) мукөд полөс колхозјасыс — 3 ур.

Колхозса шлен-кө ем-на тор-ја овмөс, докодыс сјјө овмөсыс вотавө сј-зи-жө, кызі и торја ов-мөс. Сөмын оз шыбытгы 20 шайт быд једок вылө вотсө течигөн да оз примеңајтчы необлагајемөй минимум.

Кушөм кокнөдјас (лго-тајас) кутасны сет-чыны колхозјаслы

Зикөз мездыгөны вотыс кол-хозјас да коммунајас.

а) кытөны докодыс виңму во-тыг лыддыгөсө нормаөн—жеже-ли-кө докодыс өтик једок вылө угө не унжык 30 шайтыс;

б) кытөни докодыс виңму во-тыг лыддыгөсө отчетност куға—жежелі-кө өти једок вылө докодыс угө не унжык 60 шайтыс.

Маломощнөй коммунајаслы, көни докодыс вылынжык тајө необлагајемөй минимумгыс, өктса налоговөй комитетјајас вер-масны вотыс сетны скидка 50 прөцент.

Колхозјаслы вот улө пыртан докод лыддыгөн шыбытгө 75% виңму да скөт докодыс сјјө шлен-јаслыг, кодјасөс колан во мез-дөма вөли вотыс гөла олөм вөсна.

Мукөд полөс кокнөдјас кол-хозјаслы сетгө торја овмөсјаслы моз-жө.

Обісполком шуіс нуөдны трудгужповінност апрель 10-өд лунөз.

Комі Обісполком шуіс нуөдны Комі област наета трудгужпо-вінност апрель 10 лунөз. Трудгужповінностсө нуөдныс лөб керкыскалөм куға правительстволыс заданнө тыртөм могыс. Кадыс зев-нын еща колө, а керсө кыскавыс зев-на уна колө.

Трудгужповінностын кутасны ужавны став јөзыс, мужіг и ныв-баба 18 арөсан: мужікјас 45 арөсөз, а нывбабајас 40-өз. Трудгужпо-вінностыс мездыгөны ужавны вермытөмјас: инвалидјас, өккыд да по-снө челада нывбабајас.

Трудгужповінностын ужөдөдөны став шогмана вөлыс кујим арө-сан выдөжык. Мездыгыны кутасны сөмын ветеринарнөй врач лыбө пельшөр шуөм серти.

Јамщиктөм вөвјаслы сетчөны јамщикјас да налы щөктысөө вөв-јасөө бура старайтны, а места вывөыс-кө јамщикјасыс оз еур—вөвјас-ыс сетчөны учөвпрөмхоз кі вылө.

Колхозјас трудгужповінностын ужалөны ставөн, правленнө пыр, а оз торја овмөс серти.

Медвоз трудгужповінностө кыскагысөны кулакјас. Трудгужповінностын ужалөмыс мынтысөө өнија код ужалан доныс-жө. Кулакјаслы мынтысөө 25 прөцентөн ещажык.

Натурснабженнө трудгужповінностын ужалөгыс, кулакјас кын-зи (налы зөргыс кынзи нинөм оз сетчы) бостөны өнија кердорын ужа-лыс моз-жө.

Местајас вылын трудгужповінностыс нуөдө рикјасөн да сел-сөветјасөн да став ответственностыс та куға водө на вылө.

Март 6 лун Паріжын.

Март 6 лун—капіталіст государствојасын безработісакөд вермасан лун. Паріжын тајө луннас революционнөй профсојузјас керкаын вөлі мі-тінг. Митінг вывөыс муналігас робочөјјас вылө укөдөчис політса.

Картина вылын: політса нөјтө робочөјјасөс, політсаса префект велөдө, мыј вөчнысө (мышнас сулалысөс).

Сувтамөй паныд капіталістјасөн нуөдан крестовөй походлы

Капіталістјас государствоын митінг заводјасас да мукөд пред-бөрја каднас јона сорнитөны, пријаттөјасас. Папаөн органи-быттөкө СССР-ын јона эскө-зүјтөм „крестовөй походлы“ во-дөны јенлы ескысјасөс. Тајөн чача кыв висталөм пыдди робо-најө мјанлы паныд мунөмыслы-чөјјас чукөрөн пырөны безбож-сөмын помка коргөны. Мі бу-ныкјас кружокјасө да корөны, мед-ра гөгөрвоам, мыј најө тајөн правительство јонмөдас СССР-көсјөны вөчны Капіталіст-ос өорјан вынсө.

Белоруссјаын рімса папа-лөн мјан вылө воөмыс вывти јона скөрмөдис ужалыс војты-рөс. Уна предпріяттө вылын робочөјјас заводітисны чукөрт-ны гөм „Воча кыв папалы“ нө-ма самолөт стрөйтөм вылө.

Со Самаркандын вөлөма уна

План ез тыртны

Харков, март 19. Украинаын металургическөй заводјас пыг-ны. Металістјас сојузлөн став-медомөла ужалө Ворошілов нө-украинаса комитет та вөсна кы-ма завод. Јанвар төлысын чу-пөдө вопрос заводыслыс удар-гун вөчөм куға плансө сјјө тыр-нөй нөмсө бөр бостөм жылыг, а-тіс сөмын-на 83% вылө, уклад-оз-кө бурмөд ужсө регыд кадөн-вөчөм куға—96% вылө. Бөрја-вежны щөщ и нөмсө Ворошілов-ужыс. Уна ударныкјас сөмын-заводыслыс. ударныкөн шуөны, а оз ужав-

Отв. редактор I. Оботуров.